

ANAMENTUL
 an . 24 Cor.
 jum. . 12
 luna . 2
 cu me de Duminecă
 an . 4 Cor.
 tru România și
 ca . 10 Cor.
 de zi pentru Ro
 și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Mulțumite publice și Loc de-
 schis costă fiecare șir 20 III.
 Manuscripte nu se în-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

O somare.

*De săptămâni de zile opiniunea publică
 încearcă să supt impresia penibilă a
 lor despre trecerea părintelui Vicar Va-
 Mangra în partidul guvernamental și
 nirea candidaturii guvernamentale în
 ul Ceica.*

*Pe temeiul acestei vești, stăm și noi supt
 uiala complicității, căci părintele Man-
 ni era până ieri prieten și soț de luptă.
 eam însă să așteptăm faptul complinit
 candidaturii sale despre care tot cre-
 m că nu va urma, după intervențiile
 țicilor părintelui Mangra de a-l impe-
 a dela acel dezastror paș.*

*Cum însă situația nehotărîtă servește de
 prilej pentru suspiciuni, și pentru ca-
 alianții, ni-am hotărît a curma aceasta stare
 și a soma prin aceasta pe părintele
 angra să se declare, acum în termin
 opt zile, dacă a primit ori ba candi-
 nra guvernamentală din Ceica și dacă
 nd să o primească, pentru ca să
 n consecințele și să se pună ca-
 planeze mai departe asupra noastră.*

Semne răslețe.

Noi românii am trăit decenii de a rân-
 dul în o atmosferă a fărădelegilor, în care
 adeseori aveam simțământul că respirațiu-
 nea noastră devine tot mai grea. Dacă a-
 cum se manifestă o tendință a nu mai în-
 cărca aceasta atmosferă cu nouă asfixiante,
 resimțim fără îndoială o ușurare. Ușurarea
 însă nu este reală, căci prin nimic atmos-
 fera în care am trăit și trăim n'a fost des-
 cărcată; ea a rămas aceeași, cu singura de-
 osebire că temerea de a deveni și mai in-
 suportabilă este deocamdată înlăturată. Dar
 și atât este un câștig. Nu un câștig pentru
 noi românii numai, ci pentru întreaga țară.
 Dacă ar fi să mulțumim, să ne arătam re-
 cunoștința noastră, să exprimăm bucuria
 noastră guvernului pentru hotărîrea sa n'am
 putea să o facem decât ca patrioți. Nu
 nouă românilor s'a adus vre-o ușurință ci
 patriei. Este adevărat că în atmosfera fără-
 delegilor noi românii ne-am simțit și ne
 simțim rău, dar și poporul unguresc, în nu-
 mele căruia guvernul a făptuit și făptuește
 fărădelegile, a dus-o foarte greu. Prăbușirea
 partidelor istorice, din mijlocul cărora au
 eșit aceste guverne, precum și halul, în care
 se găsește astăzi țara, sânt o dovadă înve-
 derată despre suferințele neputințelor
 răslețe. Am resimțit în anii
 trecut mai gre
 linuat cu sistemul de a fi străn
 poate ne-am fi prăpădit în urma urmelor,
 dar ne prăpădeam deodată cu cei ce ne fă-
 ceau răul.

Prin hotărîrea sa de a nu ne împedeca
 pe noi românii a ne sfatui și de a nu da
 porunci procurorilor ca să ne urmărească
 cu orice preț, guvernul Khuen a servit țara
 și nici decât interesele naționale ale româ-
 nilor. Ne bucurăm firește și noi românii,
 ca cetățeni ai acești țări, de aceste servicii,
 dar înainte de toate trebuie să se bucure
 poporul unguresc, care are aspirațiuni de po-
 por conducător al țării. Foloasele ce le mari
 ale acestei măsuri el are să le tragă.

Cei aproape cincizeci de ani ai erei dua-
 liste au dovedit cu prisos că este peste pu-
 tință a asigura poporului unguresc stăpâni-
 rea prin mijloace violente. Țara a ajuns la
 marginea prăpastiei, și ungerii și-au pierdut
 toate simpatile de care să bucurau în lu-
 mea civilizată. Dacă după grele sbuciumări
 s'a ajuns în sfârșit că guvernul țării să fie
 condus de un bărbat, care să bucure de în-
 crederea împăratului și este hotărît a pune
 capăt politicii de violență, credem că toc-
 mai poporul unguresc are motive a să bu-
 cura când acest guvern trece dela făgădu-
 ințe la fapte. Sânt încă neînsemnate aceste
 fapte, sânt mai mult negative decât pozitive,
 nimic nu schimbă ele din legi, ele denotă
 însă că poporul unguresc, în măsura în care
 va sprijini acest guvern și pe va identifica
 cu scopurile lui, va sărăci și el po-
 litica de violență. Este o ru-
 sa și vede că neajdute respărite
 iște adunări publice ale romanilor leau,
 cari să intrunesc din trei în trei ani odata
 sau și mai rar.

Din literatura italiană.

Roberto Bracco.

Gea dintâi prefăcătorie.

Intr'o zi, mama n'a lăsat pe Puiu, să intre în casa
 care tatăl său de multă vreme sta în pat. În ziua
 aia, pe când o mulțime de lume intra și leșea din
 și pe când veneau o mulțime de coroane
 flori, mama a îmbrăcat pe Puiu cu hainele de
 rbătoare, cele de cașmir alb, i-a pus în cap
 lăria mare cenușie cu pana albastră, și i-a zis:

— Puiu o să se ducă cu tanti... Și tanti o să-
 mperu un cal care umblă singur, și acasă o
 i spule basmul cu Feciorul de Împărat... Și pe
 mă Puiu o să se întoarcă iar la mama sa,
 re este atât de nenorocită și căreia el o să-i fie
 scuria, mângăierea, viața...

Ochii i-se umplură de lacrimi. Il sărută în grabă,
 două, de trei, de patru ori; în grabă il po-
 și ca de obicei părul bălan și lung, și leși
 ulu, puțin cam zăpăcit se apucă de rochia tantii
 milia, care începu să-l vorbească făcându-l la-
 ș nebnatic ca mai de mult, nebnatic cu pri-
 rea, cu mâinile cu tot corpul lui mic și neastâm-
 parat ca o floare de câmp bătută de un vânt
 apricios.

Calul și basmul cu Feciorul de Împărat erau
 două lucruri ce Puiu pricepea foarte bine, dar
 scuria, mângăierea, mama care este atât de
 nenorocită pentru el erau lucruri abstracte, ne-
 distincte, cari sunau la urechile lui ca și cum ar
 vrut să intre în ele și nu puteau.

Mergea cu tanti, vorbind de culoarea calului
 ce or să cumpere și sămănând micul număr de
 vorbe ce știa cu o ploale de pentru ce:

- Vreau să fie roșu, calul.
- Nu, Puiule, cal roșii nu sânt.
- Pentru ce nu sânt?
- Pentrucă toți calii, știi căii cei mari cari
 umblă pe stradă, nu sânt roși.
- Pentruce nu sânt roșii?
- Pentru că roșii... ar fi urși.
- Tata are un cal roșu, mic, mic, mic; un cal
 atât de mițitel... Pentru ce?
- Ah!.. pentrucă acela este de mărgean și nu
 umblă. Acela se pune la cravată.
- Atunci vreau și eu ca tata.
- Nu... nu Puiule.
- Ba da, și eu ca tata.
- Nu, nu zice așa Puiule. Fii cuminte, ca
 tanti, și nu zice așa...
- Pentruce »nu zice așa«?
- Pentrucă... nu este bine.

Vorbind se coborau pe scări.
 La vorbele »nu este bine« pe cari Puiu nu le-a
 priceput, un alt pentru ce a rămas fără răspuns.
 Emilia nu a putut să-l răspundă decât cu un
 suspin.

Puiu a ridicat capul, și de supt bucele lui
 blonde ochii i-se înălțară spre fața Emiliei, nă-
 dăduind să aște pentru ce nu-l mai vorbea. Dînsa,
 făcând, il trase binișor de mână, pe când Puiu,
 se uita meru la ea, nelnțelegând pentru ce
 tăcea.

Pe buzele sale roșii ca două petale de tran-
 dafir înrouate și în obraji lui ca de lapte, Puiu
 păstra același veselle de toate zilele, doar ochii lui

mari, de un albastru închis, aveau o rază de me-
 lancolle. Puiu nu știa să se gândească, nu în-
 vățase încă; dar în ziua acela părea că se
 gândește.

După o săptămână tanti l-a dus iar la mama
 sa. Toată săptămâna acela a plâns și s'a jucat
 foarte puțin cu calul cumpărat de tanti Emilia,
 un călușel roib, cu șea englezească și cu roata la
 copite!.. Ce bucurie pe el, când mama sa i-a
 deschis ușa. Toată casa se umplu de strigăte
 ascuțite și cu îndemănarea unei pisici a sărit de
 gâtul mamei sale, care l-a primit ca și cum nu
 l-ar fi văzut de câțiva ani.

— Copilul meu!.. Dragul meu copil!.. Singu-
 gura mângăiere a mamei tale care este atât de
 nenorocită!

Și-l strânse la piept, și l acoperi de sărutări.
 Dupăce s'au sărutat de sute de ori, Puiu a
 șezut pe genunchii mamei sale, care se așezase
 zdrobită pe un scaun, și începu să se uite la
 dânsa dela cap până la picioare. Puiu se uită un
 timp tăcând, și-l era foarte greu să tacă, el care
 vorbea de dimineața până seara, pe urmă apucă
 o margine a șalului pe care mamă-sa și-l pusese
 pe umeri. Șalul era negru și nu se deosebia
 de rochia neagră, iar Puiu nu mai văzuse și nu
 cunoștia nici șalul nici rochia.

— Pentruce ești îmbrăcată așa de negru?
 Mama nu răspunse.

Dar Puiu vrea să întrebe ceva și nu a între-
 bat-o, decât numai dupăce dânsa văzându-l ne-
 liniștit și temându-se ca tăcerea acela să nu-l
 impresioneze, il mângăie zicându-l:

— Ce vrea Puiu?

Este o rușine pentru un popor cu aspirațiuni mari, ca să creadă că aceste aspirațiuni nu vor putea fi realizate decât atunci când pușcăriile statului vor fi îndesuite de publiciști, preoți, învățători și țărani români — până și de femei românce! Un guvern, care tinde să scape poporul unguresc de această rușine și să încearcă totodată ai da o nouă îndrumare în politica sa, este vrednic de recunoștința acestui popor.

Cu totul greșită ar fi interpretarea ce s'ar da măsurilor guvernului, când ele ar fi considerate ca »concesiuni« făcute românilor, cari ar reclama oare-care recompense de ori ce natură. Renunțarea la întrunirea conferințelor noastre naționale și jertfele de libertate personală și de bani reclamate dela noi n'au fost considerate de noi ca »drepturi naționale pierdute«. Din contra noi am fost conștienți că avem dreptul de întrunire, și avem dreptul de a combate guverne ale fărădelegilor. Am și exercitat în tot timpul aceste drepturi ale noastre așa precum aveam puțința a o face: nu ne-am întrunit în conferințe naționale, dar ne-am întrunit în alte forme; nu ne era permis a funcționa ca partid național român prin un organism vizibil, dar am funcționat ca partid și fără el; am fost trimiși la pușcărie pentru apărarea publică a drepturilor noastre, dar n'am încetat a ni le apăra. Nu poate să fie vorba deci de »concesiuni«, când guvernul renunță la măsuri, cari jigneau mai mult pe el decât pe noi.

Atitudinea politică a românilor față cu guvernul nu poate să sufere schimbare. Ea rămâne aceeași.

»Nesățioși«. Su- ziarul »Nagy-
care
age cu ochiul înspre tabăra lui Tisza, se ocupă
la loc de frunte cu articolul nostru de fond
»Unde mergem« (numărul 69) și ne învinu-
lește că sântem nesățioși. Drept moto pune în

fruntea articolului cuvintele »Pe cât timp guvernul refuză a recunoaște existența poporului român în statul ungar ca individualitate politică, înlăturarea conflictului dintre noi români și guvern este cu neputință — »Tribuna«, și-apoi începe să ne combată..

»Dela numirea guvernului Khuen încoace naționalitățile au primit mai multe favoruri decât ar fi îndrăznit chiar să și viseze și au realizat din programul lor mai mult decât ele însele au socotit ca realizabile. Ce-i drept, e adevărat că Tisza până acum a promis numai, dar nimic nu-l împiedică să și împlinească aceste promisiuni. Ministrul Székely însă a și făcut...

A casat o mulțime de procese, a promis amnestie pe seama unor arestați politici; a promis că va casa toate procesele pornite pentru articole scrise împotriva ordonanțelor lui Apponyl, după ce și aceste ordonanțe vor fi casate... și noi totuși sântem și acum nesățioși.

Ce-i drept însuși »Nagyvárad« deschide parenteze: »Nu cercetăm dacă guvernul în chestiile aceste a procedat din convingere, sau dacă avansurile aceste sânt numai un șiretlic electoral«, — cea ce însă nu-l împiedică să ne acuze că sântem nesățioși, fiindcă cerem recunoașterea existenței noastre ca individualitate politică.

Singura observare serioasă în întreg articolul ziarului orădan e parenteza aceasta scurtă, peste care se trece cu atâta ușurință.

Fiecă guvernul a aprobat din convingere, fiecă avem a face cu un șiretlic electoral, — avansurile aceste ale guvernului sânt în cazul cel mai bun numai garanții personale, cari nu pot mulțumi pe nimeni.

Noi cerem și luptăm pentru garanții materiale.

Operele lui Scotus Viator — prigonite. Ministrul de interne a oprit intrarea în țară a operelor lui Scotus Viator, care a răspândit știința în Ungaria. Opreliștea se rețerește și la opera lui de frunte. **Chestiunea de naționalitate în Ungaria**, care a fost tradusă și în limba cehă.

Actul opreliștei poartă numărul 148/1910. Considerând că numărul rezolvite de ministerele din Ungaria fiecare lună, se poate fixa în 10.000, opreliștea a fost dată, și cele dintâi zile ale lunii lui Ianuarie încă de înaintașul contelui Khuen, de urgisită amintire contele Andrássy. Opreliștea, de sine înțeles, e o confirmare a constatărilor lui Scottus care de altfel anunță că va face potrivitilor noștri o nouă călătorie în Ungaria.

Ambasadorul Statelor Unite la Viena Sa monarchul. Din Viena se știe că ieri s'a înfățișat în audiență specială la împăratul d. O'Kereus Richárd, noul ambasador al Statelor-Unite la Viena, ca să remită despre confirmarea d-sale în această calitate.

Românii și teritoriul lor de ei.

În »Revue de Roumanie« (nr. 1) publicat de dl Teodor Crivetz unele date interesante despre numărul românilor în teritoriul ocupat de ei. Crivetz constată (după almanahul de la Viena) că în regat sânt 6,585,534 români după recensământul dela 1906; în afară de regat sânt 4,325,926 și anume în Austria 3,030,442 după numărătoarea din 1900, în Rusia 1,121,669 după numărătoarea din 1900, în Bulgaria 83,942 după numărătoarea din 1905 și în Serbia 89,873, după numărătoarea din 1900. Români din Macedonia și din Bulgaria s'au considerat de dl Crivetz din motivul că în Turcia nu există o statistică oficială și să evite ori ce exagerațiune. În totalul românilor fără cei din Macedonia și Bulgaria deci după aceste date la 10,911,460. Crivetz, voind a stabili populația

Atunci copilul se refusușleși ca prin farmec, fața i se aprinse și punând o mânășușă pe buzele ei, zise cu mult dor în glas:

— Vreau pe tata.

Mama isbucni în plâns și printre sughițuri murmură:

— Tata a plecat!... Tata a plecat!...

Și a plâns și Puiu văzând pe mama sa plângând și pe când dânsa, cu lacrimile șuroi pe obraz ștergea lacrimilele copilului, mințindu-l:

— Nu mai plânge, Puiu, nu mai plânge... Tata o să se întoarcă...

Când a auzit aceste vorbe, zise așa de duios, Puiu n'a mai plâns, a deschis mari ochii lui albaștrii strălucitori de lacrimi, și surizind printre suspinuri murmură:

— O să se întoarcă?

— Da, da; o să se întoarcă.

A trecut un an și Puiu nu băgase de seamă, pentru că pentru el toate zilele erau la fel. Dragostea mamei nu-i lipsise de fel, cum nu-i lipsise nici nani-nani în fiecare seară, ca atunci când era mai mititel; și în fiecare seară, înainte de a adormi, întreba pe mama:

— Când se întoarcă tata?

Și în fiecare seară, mama îl rugase, mângâindu-l, să aibă răbdare.

Dar a sosit o zi mai deosebită decât celelalte și cam la fel cu aceia în care mama l-a dat tanti Emilia. Lume intra și ieșea din casă, ba din când în când veneau buchete de flori. Și tocmai ca anul trecut, tanti l-a luat cu dânsa, după ce mama lui, emoționată dar fără să plângă l-a îm-

brăcat cu hainele cele noi și l-a potrivit păru pe frunte.

Și pe când sta cu tanti, nu a plâns Puiu, pentru că acum începuse și el să se gândească:

— »Atunci, când tanti Emilia m'a dus iar acasă la noi, n'am mai găsit pe tata, și știu bine că dânsul era în casă când am plecat eu. De data asta, am plecat iar din casă și tata tot nu s'a mai întors: s'ar putea să-l gădesc acum când m'oi întoarce căci bag de seamă că eu nu trebuie să fiu în casă, când tata pleacă sau se întoarce.«

Intorcându-se acasă, Puiu grăbea mereu pe tanti Emilia, că umbla prea încet. Când au ajuns în curte, Puiu s'a repezit pe scări în sus și tanti era d'abea la întâiul etaj când Puiu ajunsese la al doilea și înălțându-se în vârful degetelor a ajuns cu degetul la butonul clopoțelului electric. Când a auzit soneria argintie, Puiu-a început să bată din palme.

O servitoare deschise ușa. Se înoptase. Casa țiera toată întunecată. Puiu se împiedeca când de un scaun când de o ușă închisă, și tanti, venind după iel, vrea să-l opească.

— Așteaptă, Puiu, așteaptă; unde alergi așa?

Dar de geaba. Puiu dă busna pe uși și nu se oprește până ce nu a ajuns pe terasă pe care se juca el de regulă. Aci se întâlni cu mama sa, care-l apucă în brațe nebună de bucurie. Mama nu era singură: un bărbat venea în urma ei.

În umbră Puiu nu deosebi fața lui, și cu ochii deschiși mari întreabă?

— Tata?

Iar mama, timidă, îi șopti la ureche:

— Nu Puiu, tata nu s'a întors încă.

Puiu a cunoscut numai decât pe tanti Emilia: îi văzuse des prin casă, dar cam în tăcere îi dăduse și jucării, și bomboane, dar cu toată dragostea Puiu nu-i plăcea să stea cu el, și nu se rutat niciodată.

Și seara aceia târziu, văzându-l lângă mama și împreună cu mama sa, nu a putut să doarmă și de-odată îi strigă:

— Pleacă de-aici, tu!

Mama cu blândeță îi zise:

— De ce ești rău, Puiu?... Domnul tău nu poate să mai plece de aici, s'ar mânca de nezeu. Dânsul trebuie să fie tovarășul tău... O să rămâie mereu cu mine... și tu să-l iubești? o să-l iubești domn?

Puiu a tăcut. A închis ochii și s'a pus să doarmă.

Lui Jean Moréas

De-ai fi văzut, maestre,
Ce flori te petreceau
În ziua când la gospodărie
Prietenii te duceau,

1) Marele poet francez, mort zilele trecute, a dorit întotdeauna să moară primăvara, în mijlocul pasărilor cari să-i petrecă sicriul și să aibă soare și flori tinere în ziua înmormântării. El i-s'a împlinit, căci primăvara l-a întâmpinat la petrecut la mormânt...

mească cu sfârșitul anului 1906, ia de bază procentul de creștere al populației din țara europeană pentru periodul 1897—1901 cu 1.6 proc. și cel al populației Austro-Ungaria pentru periodul 1901—1905 cu 1.1 proc., adaugă la cifra românilor din Basarabia încă 180 mii suflete, la cea din Austro-Ungaria creșterea românilor din Bulgaria și Serbia este desconsiderată. Rotunzind cifra totală la 10 milioane 911 mii și adăugând creșterea cu 360 mii, domnul Crivetz ajunge la 11 milioane 271 mii români, fără cei din Macedonia și concludă, având în vedere rezultatele recensământurilor anterioare în Serbia și Austro-Ungaria, că această cifră trebuie să fie în realitate și mai mare, și atinge numărul de 12 milioane.

Voidind a stabili întinderea teritoriului locuit de români d. Crivetz dă de greutate și diferențe în ceea ce privește Ungaria. Săritatea principală se reduce la tragerea unei de demarcație spre vest. De bază pe datele cuprinse în anuarul biroului de longitudine din Paris pe anul 1909. Teritoriul locuit de românii din Ungaria este desemnat de d. Crivetz ca »regiunea spre răsărit de Tisa» și cuprinde după datele anuarului malul stâng al Tisei, bazinul Tisăi, Murășului și Transilvaniei.

Toate trei aceste districte au o întindere de 136.855 kilometri pătrați. Regatul României este înregistrat cu 131.353. Basarabia cu 45.632, și Bucovina cu 10.456 kilometri pătrați. Teritoriul locuit de românii din Bulgaria și din Serbia este desconsiderat. Astfel, teritoriul locuit de români în total are o întindere de 16 milioane 460 suflete, stabilită după diferite epoci și perioade: în regat 6 milioane 585 mii la Decembrie 1900, în Basarabia 1 mil. 925 mii la 1 Ianuarie 1897, în Bucovina 730 mii la 1 Ianuarie 1900 și în Ungaria 6 mil. 868 locuitori la 1 Ianuarie 1900.

Rectificând cifrele prin procentul de creștere se adaugă la Basarabia 309 mii și la Austro-Ungaria 456 mii și în sfârșit cifra totală de 16.883 mii se rotunzește la 17 mil. locuitori pe o suprafață de 324 mii kilometri pătrați. Astfel, concludă d. Crivetz, cele 12 mil. români reprezintă 70% din totalul populației teritoriului. În presupunere că teritoriul numit de Anuarul biroului din Paris »malul stâng al Tisei» cu o suprafață de 43.315 chil. patr. n'ar fi ocupat de români d. Crivetz, scăzând această cifră constată, că tot ar rămânea încă 281 mii chil. patr. pentru teritoriul locuit de români cu o populație totală de 15 mil. și jumătate și cei 12 mil. români ar reprezenta 80% din total.

La aceste date, calcule și comparațiuni ar fi următoarele de observat.

În ceea ce privește numărul total al românilor, trebuie să convenim asupra unei cifre, fie și numai aproximative, a românilor din Macedonia. Nu se poate ca în cercetările noastre după numărul total al românilor cei din Macedonia să fie trecuți cu totul cu vederea, ca și când n'ar exista. Material statistic aflăm în deajuns și din revizuirea lui critică trebuie să rezultă o cifră oarecare. Numărul de 12 mil. români stabilit de d. Crivetz, fără de macedoneni, se prezintă umflat.

Reaua credință de care ar fi fost conduse birourile statistice ungurești și sârbești se poate traduce cu greu în cifre, și cu cât aruncul ce sântem dispuși a face în socoteala unei numărătoare tendențioase, va fi mai mare. Astfel, d. Crivetz crește suprafața cu 700 mii suflete. Șapte sute de mii suflete nu pot fi desnaționalizate așa ușor nici prin condei tendențios al statisticianului străin. Este un principiu practic și folositor a ne feri de exagerări, și dacă putem suporta disconsiderarea totală a numărului românilor din Macedonia, cu atât mai ușor putem

trece cu vederea meșteșugurile unor șoviști, cari în urma urmelor se reduc la rezultate nehotărâtoare pentru pozițiunea noastră ca popor.

Și procentul de creștere a populației române atât în Basarabia, cât și în Ungaria se prezintă cam exagerat. Un spor de peste un procent și jumătate este în toate împrejurările foarte mare. În Basarabia, unde românii sânt politicește și naționalicește apăsați, el nu va corespunde la nici un caz cu realitatea, nici atunci nu când biroul statistic rus ar constata pentru populațiunea basarabească acest procent mare de creștere. Nu ne putem închipui o situațiune în Basarabia, care să împiedece o rusificare a elementelor comerciale și intelectuale românești.

În Ungaria și creșterea de 1.1 procent a românilor nu este reală. Poate ca diferența între născuți și morți să dea într'adevăr acest rezultat, emigrările permanente însă îl scad în mod destul de însemnat. În regat toți locuitorii sânt considerați ca fiind de naționalitate română. Numărul străinilor nu va fi tocmai mare, dar cu toate acestea trebuie să se scadă și aci vre-o câteva procente când este vorba a preciza numărul românilor. Considerând toate aceste neprim mai bucuros la 11 milioane decât la 12 milioane și credem cifra mai mică mai apropiată de realitate decât cea mare.

În ceea ce privește întinderea teritoriului locuit de români d. Crivetz ne dă două cifre: de exemplu de calcul ea ar fi de 324 mii kilometri pătrați, după un alt fel de calcul ar fi de 281 mii chil. patr.

În cifra mai mare s'a cuprins pe lângă Tisa un teritor care nu este locuit de români. În cifra mai mică s'a eliminat o parte din teritoriul locuit de români și anume comitatele B.chiș, B.hor, Selagiu, Sătmar și Maramurăș. Va se zică nici una din cifre nu corespunde cu realitatea. În ceea ce privește Ungaria, teritoriul este măsurat chiar după comune așa că s'ar putea constata cu precizie suprafața. Mai grea va fi a afla cifra exactă în Balcani. În tot cazul însă întinderea teritoriului locuit de români are să fie mai mare decât 281 mii chil. pătrați, adică mai mare ca suprafața regatului Italiei.

În lipsa unei cifre exacte a întinderii teritoriului, este foarte riscat a răspunde la întrebarea: câte procente constituiesc românii din populațiunea ce se află pe teritoriul locuit de ei? Greșelile mai mari și mai mici se combină și se multiplică și rezultatul rămâne încărcat cu mari îndoieli. Astfel dl Crivetz calculează cu suprafața de 324 mii kilometri pătrați, cu o populațiune de 16 milioane și cu 12 mil. români. Din suprafață lipsesc, precum am arătat, unele părți, altele sânt adause fără trebuință; populațiunea este sporită prin locuitorii străini

De-ai fi văzut lumina
De soare, ca'ntr'un vis,
Cea mai frumoasă »Stanță»
Maestre, al fi scris!

II.

U-ca spre ceruri fumul
Din trupul tău ușor
Perzându-se 'n albastru
Asemeni unui nor...

Ai fi uitat amarul
Din traiul tău stingher,
De-ai fi văzut, maestre,
Cum urcă lumu 'n cer!...

Pribeagul.

...Și nimeni n'o plânge
Pe groapa-l pustie
Și ziua se stânge
Și-i toamnă târzie...

Amurgul se pleacă., Aprinsa vâpale
Infuge pe creste a sării făclie
Și plângă cavatul și triste cimpoate, —
Pe cel ce se duc nimic nu l'invie
Și i toamnă... e toamnă târzie...

Și cloclii lor pune în veșnica i groapă
Iar popii cânta vor un psalm rugător
Și-or zice: »De asta, nici regii nu scapă»
Și »Domnul să-l lerte» vor zice în cor.

Dar nimeni n'o plânge pe groapa-l pustie
Nici plopii: n'au frunză că-i toamnă târzie...

Se stinse odată cu a zilei lumină
Cu raza bolnavă căzută din cer,
N'avuse pe nimeni... și nimeni n'o scrie
Că doarme supt crucea din trista grădina
O viață pustie
Un sufiet stingher...

Victor Eftimiu.

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA RAZELOR SOLAR
ȘI STORURI

RONA
ERNŐ
BUDAPEST
TELEFON 23-85

IZABELLA
UTGZA 47.
TELEFON 23-45.

cari se află pe teritoriul de dincolo de frontiera etnografică a românilor, și scăzută prin locuitorii străini cari locuiesc împreună cu românii din Serbia și Bulgaria; în cifra umflată de 12 milioane români sânt cuprinși și românii din Bulgaria, din Serbia, fără ca totodată ei să participe și la rubrica întinderii și-a populației totale. La calculele cu suprafața de 281 mii kilometri pătrați dl Crivetz desconsideră, că scoate deodată cu »regiunea malului stâng al Tisei« și aproape 700 mii români, și socotește și în acest caz al teritoriului redus tot cu 12 milioane români, adică transpune pe cei 700 mii în teritoriul redus, și consideră pe românii din Serbia și din Bulgaria ca și când ar locui și ei tot pe teritoriul redus. Orientarea devine foarte grea, fiindcă nu se pot face nici corecturile cu indispensabila precizie.

Lupta în cercul Iosășelului.

— D. Dr. G. Popa între alegători. —

Ziua de Duminecă a fost zi de sărbătoare pentru alegătorii români din cercul Iosășelului. În această zi a desfășurat steagul partidului național român noul candidat al cercului d. Dr. Gheorghe Popa.

În fața unei mulțimi de peste 3000 de oameni, în mijlocul unei însuflețiri mari, candidatul cercului și-a desfășurat programul, care a fost primit de cei de față cu vii aprobări.

Adunarea de Duminecă e cea mai puternică a cercului și a alegătorii acestui cerc brav

și ducă și... izbândă steagului nostru.

Plecarea din Buteni.

Pe la orele 11 înainte de prânz, un convoi de vreo 30 căruțe încărcate de alegători români părăsesc Buteni și urmează cu mare însuflețire marea drumă frumoasă împodobită cu verdețuri în care se aflau d. Dr. Ștefan Pop fost deputat al Șriei și d. Dr. Gheorghe Popa candidat de deputat.

De pe fiecare față aspră de greul vieții și al nevoilor se citea o dorință sfântă. Dorul de libertate, pentru care au murit și moșii și părinții.

Ca un lanț necurmat, trecea șirul de căruțe pe drumul bătut de soare, și străbătu satele Căcărău și Almaș unde ne întâmpinară patru călăreți din Cil cu un steag frumos pe care era scris »Să trăiască Dr. Gheorghe Popa« și tot într'un cântec ne-am dus. În Cil am trecut prin fața casei candidatului oficios Almay Olivér, care abia cuteza să se uite printre perdele la marea însuflețire a românilor.

Pretutindenea, oamenii cinstiți ne primeau cu ovațiuni — numai câțiva bețivi și servitorii lui Almay, împănăți cu pene de cocoș-roșu și vânătorii cărau răgușit: »trăiască Almay«.

Ni-se umplură ochii de lacrimi când văzui în marginea Bonțestiului tot satul, împreună cu preotul și învățătorul, eșit spre întâmpinare. O ceată de călăreți ne primi încă de departe.

Plin de însuflețire și cu cuvinte calde, vrednicul părinte Cornel Săbău salută pe d. Dr. Gheorghe Popa, care emoționat de frumoasa primire îi mulțămii din inimă pentru manifestația de dragoste ce i-o arată și îi pofti la Iosășel să asculte desfășurarea programului.

Apoi părintele Săbău rugă pe d-nii Dr. St. Popa și G. Popa că la dorința poporului să-și continue calea în căruța lor.

Era o frumoasă căruță a harnicului bonțestean Vasica, al cărei leagăn era acoperit cu un drăgălaș covor românesc, iar doi cai ca niște smei, abia așteptau să ducă în sbor pe harnicii luptători ai poporului.

Din Bonțesti se mai alăturară câteva căruțe, iar masa poporului ne însoți pe jos până în Iosășel.

În Iosășel.

Cam 3 sau 4 kilometri afară din Iosășel o ceată de călăreți purtând o tablă încoronată cu edera, pe care era scris »Să trăiască Dr. Gheorghe Popa«, ne întâmpină cu urale nesfârșite: »Trăiască Dr. Gheorghe Popa!« Dinspre podul Crișului ne leși înainte un potop de lume. Părea că însuși Crișul și-a umflat undele ca să vadă și să primească deodată cu mulțimea pe alesul poporului.

Preoții, cu crucea în frunte și învățătorii harnici de prin toate comunele s'au pus în fruntea poporului desmoștenit, venind să asculte cu sete vorbele aceluia pe care vor avea să-l trimită în casa țării, unde să le apere și reprezinte nevoile.

O mare de capete se stânse în fața biroului de pe a cărui galerie avea să se vorbească. Toate satele cercului erau reprezentate prin bravii alegători aduși aici de dorul desrobirii. Înainte de constituirea biroului și a desfășurării programului, harnicul învățător Savu Dorca din Zeldiș cu bravii zeldișeni intonară un cântec improvizat și dedicat candidatului de deputat, iar când apărură pe galerie Dr. Gheorghe Popa, din 3000 de piepturi oțelite se ridicară năpraznice urale »Să trăiască Gheorghe Popa!«

Clocoteau munții și văile. Văzduhul și paserile de falnicele urale ale românilor, cari se repetau mereu până ce se pierdeau în murmurul duios purtat de undele Crișului.

Deschiderea adunării.

Inimosul protopop al Hălmașului d. Cornel Lazar plin de însuflețire deschide adunarea de candidare, punând la inima fiecăruia îndeplinirea conștientă a dreptului de vot, alegând un om într'adevăr harnic care să fie reprezentantul dorințelor

Discursul d-lui Dr. T. Pop.

La propunerea învățătorului pensionat d. Cornel Novac din Almaș se constituie biroul. Întăcărutul lupiator Dr. Teodor Pop din Hălmaș la cuvântul

»Acum 5 ani după mari și oboșitoare lupte ne-a succedat să desfășurăm steagul național — purtat cu mare cinste de cel 14 deputat național (vii aclamări, să trăiască), a venit din nou timpul când desfășurăm steagul național, pe care e scris libertate, egalitate, frățietate. Și pentru ca să arătați și d-voastră că voiți cu toții această lozincă trebuie să trimiteți în casa țării pe un astfel de om, care știe necazurile și păsurile d-voastră pentru ca acolo să vi-le reprezinte. Iar ca cel mai potrivit bărbat l'am aflat pe harnicul avocat din Buteni d. Dr. Gheorghe Popa (nesfârșite urale să trăiască!)

Până ce însă îl vom vedea alesul nostru vom avea să ne luptăm cu hidra cumplită care vrea să ne înghită. Acestea trebuie să-i tocăm capul. — Dar cum?

Hercules încă a avut să se lupte cu un bălaur cu 7 capete pe care nu l putea nici decum învinge, căci tăindu-i un cap îl creștea altul la loc până ce într'o zi se apucă și cum tăia un cap ardea cu jar locul pe unde a tălat, și numai în chipul acesta a putut învinge pe bălaur.

Adunarea de azi este jarul cu care ardem capul căzut al coaliției apuse. Vă hotărâți deci cu toții ca să ardeți și celelalte capete ale hidrei respingând, banii, răchia, promisiunile deșarte și să rămâneți credincioși steagului național și cu sufletul curat dați votul aceluia pe care îl merită.

Discursul candidatului.

La invitarea unei comisiuni spore și candidatului de deputat Dr. Gheorghe Popa (urale furtanoase, trăiască Gheorghe Popa!) care la rugarea președintelui, domnul Cornel Lazar, își începe desfășurarea programului.

Emoționat de nesfârșitele aclamațiuni, d. Dr. Popa își începu expozeul său în care arată pe

larg situația politică, urgile aduse greutățile puse în sprijinirea poporului acum 5 ani ceata conștilor (Jos cu votului universal, egal, secret și cu darea progresivă și ușurare poporului).

Din toate acestea nu numai că nu ba au mai sporit sarcinile. Dar împăratul și regele nostru (Trăiască că nu sânt harnici să îndeplinească l-a scos de la putere și a chemat pe în frunte cu contele Khuen dându-i aducă la îndeplinire chestia votului Khuen însă nesimțindu-se singur ca să îndeplinească această misiune torul lui Tisza Pișta, (Jos cu el!) în care e cel mai mare dușman al versal.

Eu încă de la început am primit și viza de la 1881 pe care e scris vot egal, secret și după comune, dare ștergerea virilismului, înflințarea și ajutorilor noastre din visteria statului și torii să fie conjurați de dușmanii și stre românești, recunoașterea dreptului mănăstii în justiție și administrație, pșunatului în păcuri și în fine ștergiilor cari au robii și robesc și astăzi

Toate acestea sânt punctele programului național, pentru a căror realizare voi ține tare dacă voi avea fericirea să ajung ca deputat al cercului Iosășel. (Să ajute zeu!)

Foarte înstuflețit de bucuria mulțimii George Popa mulțămeste pentru în care l au primit de candidat național și promite solemn că nu va scăpa pe care să nu l folosească pentru biroului.. (Să ajute Dumnezeu)

Discursul d-lui Dr. St.

După furtunoase aplauze la cuvântul Șt. C. Pop fostul deputat al Șriei adunării că ia parte ca delegat al partidului național și aduce mare însuflețire dela națională din Sibiu unde au fost de 22 de comitate locuite de români. măestrie zugrăvește starea politică acvile coaliției și scopurile meschine ale Tisza Pișta... (jos cu el!) căruia în Arad cea mai marea primire... cu (bine l au făcut).

— Dar candidatura lui Almay în cercului e tocmai ca și cum s'ar cântă mână naționalist în Seghedin! (Mare aplauz)

De încheiere roagă pe fiecare din să se facă apostol al cauzelor naționale va fi la alegere să sprijinească fiecarul naționalist prin votul lor.

Sfârșitul

În urmă la cuvântul părintele Terod din Cenadul-sărbesc și candidat de Zicsifaiva.

Emoționali și cu lacrimi în ochi cel prezenti au fost ridicați în sferă s'ar fi dus de acolo nici trei zile...

Adunarea se încheie de părintele printr'o exclamare de însuflețire îndemnată să-și păstreze sufletele curate, rească de banii lui Iuda și de rach și rugându-i să se împrăștie în ordin versurile lui Eminescu.

Cine a îndrăgii străinii
Mânca-i ar inima cânil
Mânca-i ar casa pustia
Și neamul nemernicia...

Valuri, valuri de popor se puse în mișcare și depărtează cu conștiința înălțată asculta sfaturi cu grai românesc, iar crâmi de bucurie duceau un foc sfânt famililor lor.

Din România.

aduse... opo... s cu... et și... re... că... Dar... Trăias... de câte ori se făcea o schimbare de com... ant al unui corp de trupă, ofițerii erau puși... tribuție. Se dedeau banchete comandantilor... lecau și celor cari veneau. Apoi la zilele... ale, fie ale corpurilor de trupă, fie ale co... nților, se dedeau de asemenea banchete... mal dedeau banchete și diferitelor misiuni... e străine. El în... tru organizarea tuturor acelor banchete se... leau ofițerii la câte o contribuție de 20, 30... ar 50 lei. lmit... a scăpa pe ofițeri de aceste contribuțiuni... itoare d. ministru de războiu a dat ordinul... re vorbim. d... vor permite numai banchetele ce va fi ne... a și aj... să se dea în onoarea membrilor familiei re... ului... de pildă când A. S. R. principele Ferdinand... nani... specțiuni, sau A. S. R. principesa Maria... dreptul... ază regimentul de roșiori pe care-l comandă... d onorific. rație, pe... sura aceasta a dlui ministru de războiu a... rimită cu multă satisfacție de către ofițeri, și astă... progra... ua lege teatrală în vigoare. Potrivit le... lei nouă, ministerul instrucției publice a fă... următoarele confirmări și numiri la teatrele (Să... România. nul Pompiliu Eliade, ca director al teatrelor... rector al teatrului din București; I. Procopiu, tat, membru în consiliul de administrație al... ului din București, ca reprezentant al muiz... ii în acest consiliu; I. Bărescu-Vomșeu, de... ca... e fiere, ca membru în comitetul de... teatru din București, numit de mi... i... ca director al teatru... r. Ști... u de administrație al teatrului din Iași, ca... zentant al ministerului; Anton Nanu ca mem... în comitetul de lectură al teatrului din Iași;... jane, membru al Academiei Române, numit... ministru; Al. Olteanu ca director al teatrui... Craiova; N. Cantuniani și I. Florescu ca mem... ntaiul în consiliul de administrație ca repre... de... al ministerului și al doilea ca membru... nsiliul de lectură. ca ac... recțiunea Teatrului Național a convocat pen... Duminecă 17 Aprilie, la orele 10 și jumătate... neața pe toți autorii dramatici, pentru a-și... reprezentantul în comitetul de lectură, con... art 3 al noiel legi de organizare a tea... în cer... sta autorilor cari întrunesc condițiile legale... st întocmită după cele mai stricte cercetări... dinte în registrele Teatrului Național. Ea este... toarea: Alexandrescu Dorna, Em. Antonescu, I. Bacal... , căp. Bacaloglu, Z. Bărsan, Bengescu Dabija, arageale, L. Dauș, Al. Davila, B. Delavran... Murcea Demetriade, Dușu-Dușescu, Al. G. Tereș... escu, C. Grigoriu, Constanța Hodoș, H. de... ca, V. Leonescu, Al. Macedonski, P. Macri, I. la, C. Mărculescu, I. Miclescu, I. Negruț, Po... Micșunesti, N. D. Popescu, Rădulescu Niger, chi m... Ranetti, R. D. Rosetti, Rosetti Max, Iuliu cere... ca, N. Tincu, V. Toneanu și maior Ursaky.

interpretarea art. 1 din legea din 13 Februarie 1879 asupra menținerii și punerii în aplicare a legii rurale din 1864.

In virtutea acestui proiect de lege al d-lui ministru al domeniilor, sâtencele, popii rurali, și servitorii bisericesti, precum și învățătorii rurali câștigă dreptul de a cumpăra pământuri rurale cedate țaranilor cari au fost clăcași, prin legea dela 1864.

Această dispoziție umple o lacună adânc resimțită și dă popilor și institutorilor dreptul pe care îl cereau de mult.

Ei pot servi cu modul această de pildă țaranilor; introducând în agricultură noi mijloace de cultivare mai în curent cu progresele agronomiei din alte țări.

Di ministru al domeniilor prepară de aseme-nea un nou proiect de lege care e destinat să rezolve chestiunea proprietății însurăteilor, cărora li-s'au dat pământuri prin legi precedente.

Domnea o mare confuzie cu privire la aceste terenuri.

Prin acest proiect se va pune capăt și acestei stări de lucruri.

Situația politică.

Arad, 13 Aprilie.

Dinastia și reforma electorală.

Ziarele ungurești publică o prea semnificativă declarație a fostului ministru Kristoffy asupra părerilor dinastiei despre lupta ce se dă în jurul reformei electorale:

— Dinastia nu poate privi fără simpatii o acțiune care slujește intereselor ei. Politica cetii e votul universal și aceasta e și politica guvernului. Po... în însă în modelul mai hotărât... gu-vernului... de re-

in contradiție cu... pro-pagată de mine. Contele... a declarat doar lăsurit că dorește votul universal. Numai contele Tisza nu-l... Ca apoi di-nastia cu ce sentimente privește năzuințele antagoniste ale contelui Tisza față cu programul contelui Khuen, nu pot să știu. Ce privește pe moștenitorul de tron, după cât știu eu, politica lui nu s'abate dela po-litica coroanei.

Desvălirile lui Polónyi.

Fosta podoabă a regimului coaliționist, Polónyi, a făcut — anunță »Reichspost« — următoarele »desvăliri« Duminecă la Leva:

După informațiile ce deține Polónyi, ministrul-șef de cabinet, contele Khuen, ar fi încheiat o învoială cu contele Tisza în chestiunea reformei electorale și anume: Contele Khuen a renunțat la atribuțiunea »secret« a dreptului electoral, iar Tisza ar fi adoptat în schimb atribuția »universal« și ar fi aplicat a aproba în marginile acestui cuvânt o întindere mai mare a dreptului de vot decât cum ceruse până acum.

Un alt plan al guvernului actual ar fi că, de cumva nu va obține la alegerile iminente majoritatea, va publica noi alegeri. Numal decât după cea dintâi ședință a noului parlament, acesta va fi ajurnat până la toamnă. La toamnă va urma apoi disolvarea Reichsrathului, iar în Decemvre vor avea loc celea de-a doua alegeri.

Considerând calltataa sorgintei desvălirile acesteia vor întâmplina nelcredere în deosebi tocmai în cercurile politice ungurești și totuși — po-

vestea păstorului care alarma satul cu strigătul »vine lupu« — cine știe, diavolul politiceii ungu-rești poate să fie ghicit de data asta adevărul.

Slovacii detestând campania contelui Tisza.

Ziarul slovaceas: Slovensky Dennik scrie următoarele despre turneul de agitație al contelui Tisza:

Contele Tisza organizează pretutindeni în țară pe tovarășii săi de principiu și cu neobosita sa activitate a început deja să inspire îngrijorare și celor cari aveau până în prezent încredere în sentimentele democratice ale contelui Khuen. Tisza e geniul rău al națiunii maghiare. Nu se poate înălța de-asupra intereselor de clasă ale nobilimii și face o politică ce slujește numai și numai intereselor gentrilor din provincie, de cari se teme țara întreagă și pe cari cei mai buni bărbați ai Ungariei vor să-i îndepărteze de pe terenul conducerii afacerilor publice. El teme atotputernicia comitatelor de votul universal; el e cel dintâi reacționar în țară. Oh! acești unguri neajutorati! Oratoria lui Tisza îi zăpăcește de-a binele, și nu vor să înțeleagă că dacă burghezii nu se vor incumeta să răstoarne ei oligar-chimea, o vor răsturna-o muncitorii și naționalitățile, ceea ce ar fi la urma urmelor o înfrângere morală a întregii rase maghiare. Dacă intelectuali unguri, cari nu sânt nobili, vor esita să pri-mească lupta, atunci tocmai ideia de stat maghiar va îndura ranele cele mai grave. Contele Khuen-Hédervary nu e decât un oaspe pasager al partidului guvernamental. Adevărații conducători sânt Tisza și Perczel. Și îndată ce contele Tisza va fi ministru-șef de cabinet și supt raportul formelor, atunci noi cu toții vom fi îngropați pe multa-multa vreme.

Sarea sanătății contelui Khuen — după cum se anunță din Budapesta — s'a ameliorat mult. Azi bolnavul prim-ministru a primit vizita arhiducelui Iosif, care s'a interesat viu de starea lui.

Campania electorală.

Banca austro ungară și alegerile.

Am publicat și noi în numărul de ieri știrea că banca austro-ungară ar fi adresat tuturor insti-tutelor de bani pendente de ea o circulară rugându-le să stăruiască pe lângă funcționarii lor ca aceștia să voteze pretutindeni cu candidații guvernului.

În acelaș număr am publicat și desmințirea cer-curilor conducătoare ale băncii.

Astăzi, secretarul-executiv al băncii, consillerul aulic Pranger, a făcut următoarea declarație:

»Banca austro ungară n'a adresat nimănui nici un fel de circulară. În ce privește atitudinea băncii față cu alegerile de deputat, de ani de zile func-ționarii noștri au fost avizați să se abțină dela agitațiile electorale, lăsându-li se însă deplină li-bertate de-a vota după convingerea lor.

Optimism kossuthist.

Partidul independist de supt șefia lui Kos-suth e plin de nădejde în ce privește re-zultatul alegerilor viitoare. În clubul parti-

numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela Székely și Réti fabricanți de mobile în Marosvásárbely, capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane. Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane. re economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. provincă la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu desemeac. - Să fim atenți la firmă!

dului se vorbește că din toate cercurile electorale, în cari kossuthiștii vor avea să lupte cu justhiștii, vin știri că șansele justhiștilor sânt minime.

Partidul kossuthist a fixat până acum 174 de candidaturi oficiale și speră să câștige cel puțin 100 de mandate.

Ciudat e un singur lucru: în partidul justhist se vorbește cu aceiași convingere despre șansele minime ale partidului kossuthist.

Dezertori.

Iosășel. Ni-se scrie: »Duminea trecută, când convoiul lung de trăsuri venea din Iosășel unde candidatul nostru iubit d. Dr. Gheorghe Popa și-a ținut vorbirea de program, — economul Ioan Timpa, unul dintre fruntașii comunei Almaș și cântăreț de strană, s'a preumblat de-alungul satului în trăsura cu patru cai, fălăind steagul tricolor unguresc întru preamărirea candidatului guvernamental Almay. Poporul a rămas uimit de purtarea aceasta rușinoasă a unui fruntaș, care până acum a făcut cinste și fală comunei. Nu-i este rușine că s'a lăsat și el năimit de banii lui Iuda?»

Timiș Receaș. »Duminea la 10 Aprilie și-a ținut aici vorbirea de program fostul deputat Heinrich Antal. Adunarea a avut loc la otelul »Ungaria«. Au asistat la adunare și câțiva țărani români cari însă dintru'nceput s'au arătat nemulțumiți cu omul guvernului și au izbucnit în strigăte puternice de »Jos cu el«. S'au mai auzit »abjuguri« și din partea șocaților și a șvabilor. Peste tot, țărănimea s'a purtat în mod cinstit și demn.

Cu atât mai condamnabilă și de desprețuit e purtarea acelor cari ar avea datoria a fi buni povățuitori ai poporului și apărători ai neamului. Preotul Nicu Petcu și învățătorii Dimitrie Jigu

și unii Bazos s'au înrolat de această dată sub steagul zugrumătorilor rințelor iubitului nostru neam. Preot în reverendă și cu pană de cocoș în pălărie! Ce rușine!

Și cuvintele acestea ni-le scrie un econom! Intoarceți-vă oi rătăcite!

Adunare la Dobra.

Comitetul electoral al cercului invită pe alegătorii români la adunarea publică ce va avea loc Duminea, 17 Aprilie n., la ora 1 d. a., în curtea castelului băncii »Progresul«. La această adunare își va rosti vorbirea de program d. Nicolae Ivan, asesor consistorial în Sibiu, candidatul partidului național-român.

Candidații ungurești.

Bihor (com. Bihorului). Candidați sânt Nadányi Károly (kossuthist) și dr. Várady Zsigmond (guv.).

Tinca (Bihor). În locul fostului deputat Horhy Béla a fost candidat, cu program kossuthist, farmacistul din Budapesta Dr. Gaál Endre. Candidatul partidului național-român e dl Dr. Aurel Lazar.

Becicherecul mare. Partidul guvernamental a candidat pe secretarul de stat în ministerul de justiție Rohonyi Gyula.

Panciova. Contra baronului Daniel Ernő (guv.), sârbii liberali l-au candidat pe Dr. Ștefan Malecevic (naționalist sârb).

Caransebeș. Candidatul partidului guvernamental e renegatul Burdia. Adunarea de candidare va avea loc mâine, 14 Aprilie. Conte Tisza a adresat președintelui partidului guvernamental comitatens o telegramă în care îl anunță că dl Burdia e și candidatul oficios al partidului.

Candidații sași.

Comitetul central electoral a stabilit până acum următoarele candidaturi:

Șigșora: Wilhelm Meltzer.

Mediaș: Carl Oberth.

Bistrița: Godofred Kuales.

Nocrich: Dr. Gustav Gratz.

Agnita: Dr. Rudolf Schuller.

Vidombach: Dr. Carl Schmidt.

Brașov (I): Traugott Copony.

Cristian: Dr. Wilhelm Greszkowitz.

Hărman: Wilhelm Copony.

Din străinătate.

Răscoalele din Albania. Cu toate sforțările guvernului, trupele turcești n'au reușit încă să restabilească ordinea în Nordul Albaniei. Singurul succes de până acuma e localizarea răscoalei.

În Camera din Constantinopol în sfârșit s'a ajuns și la discuția chestiei albaneze. Deputații albanezi au declarat că revolta din Albania se datorește relei administrații și procedurilor arbitrare ale funcționarilor. Deputații abanezi au blamat mai ales modul cum se aplică impozitele comunale.

Deputatul Ismael Kemal a arătat cât de mare este patriotismul și credința albanzilor și a atacat pe miniștri de Interne și de finanțe din cauza declarațiilor ce au făcut unor ziariști ruși cu privire la crearea unei alianțe balcanice și la concederea autonomiei pentru Macedonia.

Ministerul de interne a reînnoit demințirea dată în această chestiune.

Deputatul albanez Mufid s'a ridicat cu asprime în contra expediției lui Djavid pșa din anul trecut declarând că generalul e un om crud și sangvinar.

Miniștrii de interne și de război au protestat cu energie contra ofenselor aduse generalului Djavid pasha. Se produce un tumult înecrispabil.

Marele vizir luând apoi cuvântul a arătat frumozia și că ei ar fi cea mai frumoasă podoabă a coroanei otomane. Marele vizir a justificat apoi măsurile luate în Albania declarându-le absolut necesare. Guvernul are datoria să asigure liniștea în Albania printr-o de această liniște depinde situația Turciei europene și binele populației albaneze. Discuția este încheiată după acesta.

Discursul marelui vizir a produs o impresie excelentă.

Salonic, 13 Aprilie. Torgut Șeșet pasha anunță că dispune acum de 24 batalioane cari au impresurat în parte pe arnăuți. Totuși, înainte ca toate trupele să fi sosit la Verisovici, nu se va da un atac al arnăuților cari ocupă încă pozițiile lor întărite în munți.

Constantinopol, 13 Aprilie. În urma energicilor dispoziții luate de guvernul otoman pentru suprimarea răscoalei, multe dintre triburile răsculate sânt gata de a se supune și se crede că până aici nu e mult, mai ales că cea mai mare parte dintre resculați doresc o împăcare pacifică.

Guvernul turcesc procedează cu multă precauțiune în opera de împăcare și de și s'a desfășurat forțele cu multă energie în vilaetele răsculate — pentru realizarea și deplinătatea ideii de stat și aici ca pretutindeni — nu ezită să recunoască însemnătatea albanzilor în granița imperiului și dau cuvenitul respect vitejei și dragostei lor de țară. Insuși marele vizir în vorbirea sa de alaltăieri din cameră s'a exprimat în termeni elogioși despre albanezi, cari în mare parte sânt mohamedani, — numindu-i cea mai mândră podoabă a coroanei otomane.

E nelindoios că în astfel de împrejurări cercurile competente din Constantinople, după supunerea răsculaților — vor căuta ca prin măsuri

statutare să liniștească spiritele răsculăte. vernul va găsi de sigur mijloacele Albania să fie iarăși câștigată pentru statului turcesc.

Cronica literară

Publicăm, în foiletonul de azi alături de cea dedicată lui Jean Moréas, vechea a dlui Victor Eftimiu, rătăcită toamnă printe manuscrisele ziarului dedicată unui tânăr poet, aproape Em. Antonescu-Senor, mort într'o la acum cinci ani, în București. Pentru contrast, o publicăm în aceeași zi cu câteva lui Moréas, poetul celebru, care la groapă într'o zi de primăvară, în săriilor și'n potopul de flori, urmat admiratori.

Em. Antonescu-Senor a trăit nestăruț și a murit de tânăr, ucis de neînțeles care seceră pe mai toți poeții noștri fizici.

Un frumos capitol de istorie literară scrie despre visătorii aceștia necunoscuți spun speranțele și durerea în câteva răsăd sting apoi, când pleacă rândunelele, din acești nefericiți boemi, Ștefan Pașă Săvescă a scris d. Il Chendi într'una din mele d-sale de critică. Despre alții Ștefan Marcu, mort în toamna trecută, afară de a mai scris și o duiosă schiță în »Zaharie Bârsan. D. Anghel a publicat moase despre Păun-Pincio. Mai puțin decât oricare din aceștia, Em. Antonescu-Senor publicist și profesor — cum își zice de vizită — n'a avut parte să intre în cerc literar și a murit necunoscut, așa El a publicat câteva poezii și un roman într'o revistă scoasă acum 5-6 Eftimiu, revistă care a apărut nu mai puțin și a încetat odată cu moartea noului.

Foarte cult, preocupat mereu de metafizică, presimțindu-și moartea, Antonescu-Senor nu citea decât cărți cari vorbeau de viață în versurile sale — vântura asupra vieții și a m. și.

Avea o formă concentrată — desigur ori — cum nu prea au mulți, chiar noștri cu renume:

Ce s zilele noastre? Un șir de
De pietre 'mpeștritate...
Te uiți la cele albe drag
Căci negre sânt mai toate.

Printainicele sale mâni
Destinul le petrece
Cum număr bobii de mălai
Inchinătorii: rece.

Și se înșir necontentit
Ca pe colan mărgearul,
Când firii vieții — a putred
Se rupe și colanul...

Finitum est: chiar urma lor
Cu al său burete »Uitarea.
Le o șterge — un timp ne
Unde-a rămas cărarea?

Negreșit, »mpeștritate« rimează ră
»mâni« nu rimează de loc cu »mâni«
acestea și altele, sânt mici licențe poezice
beneficiază și azi versurilor noastre.

Printre puținele poezii rămase pe
nor, sânt și câteva de »dragoste. Ca
el își avea idealul îndepărtat, care nu
de zbciumul sufletului său. El își că
să-l »lase jos pleoapele reci« în cea
vântul toamnei »al toamnei vânt de
spune:

»Ea te-a uitat. Prin gând
Amorul vostru sfânt, acum
Ea altuia i-l-a vândut...«

Adeseori, își culegea inspirațiile din
versali. Iată de pildă o imitație după

In gând te port când soarele
Răsare plin...

In gând te port când luna pe isoare
S'așterne lin.

Iar glasul tău, din murmurul de valuri
Mereu ascult,
Prin codri deși, pe Inverzite maluri
Visând de mult...

Te văd mereu în zarea prăfuită
Când vânturi joc...
Când călător pe-o noapte adâncită.
Tresar în loc.

La tine sânt: chiar peste mări de-ai fi.
Aproape mi-ești...
— Se las' amurg și stele mi-or lucii
Dar tu lipsești!...

Nu cere nimeni bust pentru Antonescu-Senior
nici volum comemorativ. Dar nici prea mult
e o pomenire trecătoare a sa. Moartea glo-
asă a marilor poeți, ne face totdeauna să ne
adim la cei mici, cari mor necunoscuți.

Jean Moréas era unul dintre cei din urmă re-
zentanți ai literaturii cari fregventează beră-
re. Înaintea lui s'a dus Mendès, care înlocuia
cele mai multe ori muza; — cu un chelner,
câteva lăine și-a scris cele mai frumoase versuri la
trele. Ibra unei moviște de farfurioare, pe cari îi fu-
tănt. Pe adusă repetata consumație; și cu mult în-
într'umera lor, Musset a căutat în fundul paharului de
re alisint, ochii verzi ai chimerei.

literaturii, poeții de azi nu se înfig la masele
marmoră ale cafenelelor. Ei nu visează în lu-
sa lunii, la ceasul când crășmele s'au închis:
oameni pe cari proprietarii caselor îi iu-
te, căci își plătesc chiria regulat și întră acasă
vreme.

oetul modern nu mai stă în fața casieriei
e moșăie, amestind-o cu paradoxe: el e un
practic, și pentru el, ideile, sau cea ce le
mână — sânt banii. Iși compune versurile
mașina de scris, la un birou american. Dacă,
în ample, deschide gura să vorbească, emi-
u de fad opinii, nesăvârșite teorii, el face asta în
Antonia unui stenograf. Însărcinat să adune făr-
eau de aurile de geniu, așa cum s'adună fărâmițele

betu modern face sport: el joacă tenis, câ-
deși înște. E inspirat la ora fixă, prânzeste cu șgenii
chiar în publicitate și cînează cu oamenii de afaceri.

Are cumva o inspiratoare, o Laura, o Bea-
e, o Silvie, o Lucia? Nu se duce cu ea să
n șreze pe marginea vr'unui lac cu valuri armo-
ose căci se teme să nu răcească.

De altfel, nici n'are vreme să facă asta... El
fonează iubitei, o poftește la un ceal în vr'un
el-palace și vorbesc despre automobil, ae-
lan, sau drepturi de autor.

Poeții de cafenea și-au trăit trailul...
nsuși Moréas era un întârziat... Poeții de
sânt balnavi de stomac și nu bea decât apă
ierală. Delakübler.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Grevă generală în Marsilia.

Marsilia, 13 Aprilie. Uniunea camerelor sin-
de ale lucrătorilor au lansat un apel în care
vocă pe toți lucrătorii să înceteze cu lucrul.
crătorii dela cheiuri lucrează însă.

Marsilia, 13 Aprilie. În urma apelului uniunei
terelor sindicale, câteva defecțiuni s'au produs
câteva șantiere și în mai multe uzine. O mare
e. Ca o
te din lucrătorii cazangii în special au lăsat
rul.

Uniunea camerelor sindicale s'a transformat
un comitet general al grevei.

I cade părul??? N'ai decât să
osești spiritul pentru păr, „Petrol”
lui Kulka care e cel mai sigur mijloc în
tra căderii părului și a mătrefei. —

pă o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure.
tul unei sticle cu o esplană în limba română 2 cor.

Marsilia, 13 Aprilie. Efectele apelului
camerelor sindicale încep să se resimtă.
Mereu crește numărul greviștilor. Calfele
de brutari au ținut azi o întrunire în care
au declarat că se solidarizează cu greviști.

Sânt temeri mari că la noapte vor avea
loc turburări grave. În oraș au fost con-
centrate un regiment de chirasați, un ba-
talion de vânători și 500 de jandarmi.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 13 Aprilie n. 1910.

— **Monarhul la Budapesta?** Ziarele ungu-
rești din spun că monarhul va veni în 23 Iunie
la Budapesta și va petrece acolo abia trei zile.
Venirea monarhului în capitala Ungariei e adusă
în legătură cu inaugurarea noului parlament.
După o altă versiune monarhul va sosi la Bu-
dapesta deja în 4 Mai și va sta trei săptămâni.

Față cu știrile acestea ni-se telegrafiază din
din Viena că cercurile competente nu știu ni-
mic despre vre-un astfel de plan al monarhului.

— **Regele Serbiei acasă.** Din Belgrad se
anunță: Regele Petru a sosit azi din călătorie
acasă la reședința sa. La gară a fost primit cu
mari părăzi, ieșind întru întâmpinarea lui toți mi-
nistri, prințul moștenitor Alexandru, prințul Pavel
și reprezentanții puterilor străine. Orașul întreg
păvozat. Pe case pretutindeni flamuri. Regele dela
gară s'a dus la biserică, iar de acolo la palat.

— **Roosevelt în Europa.** Din New-
York se telegrafează: Roosevelt în călătoria
sa prin Europa se va întâlni în curând cu
împăratul Wilhelm. În 17 Mai el va sosi
la Budapesta, unde va fi primit cu mari
onoruri.

— **Incidental prietărilor români.** Ghica.
Ziarul

Ziarul francez dă și fotografia soborului arti-
fiste spre a dovedi că formidabila pălărie se re-
duce la un modest »petite cioche» de pale no-
gre brodată de o dantelă ce se termină la stânga
într'un nod neted, un fei de cocardă aibă, ce
n'are nimic revoluționar.

Prin urmare pălăria fenomenală a doamnei de
L. de Pougy e departe de a fi o pălărie »Chan-
tecler», pe care încapă un coteț întreg de găini
și de pui.

— **»Cumpăna».** Administrația revistei
»Cumpăna» din București publică următo-
rul aviz:

»Revista noastră reorganizându-se, am
hotărît ca de aci înainte să apară odată pe
lună, cu un număr mai mare de pagini și
ce colaboratori. Numărul viitor va apare la
9 Aprilie 1910.»

— **Soții Toselli.** Ziarul »Corriere dela
Sera» publică o convorbire avută de un
corespondent al său cu Toselli, care i-a de-
clarat că toate știrile referitoare la familia
lui, apărute în ziare sânt curate minciuni.
I-a arătat apoi și o telegramă dela soția
lui, de următorul cuprins: »Bubi e foarte
bine, temperatura 37.1. Gândul și sufletele
noastre te petrece în drum. Mii de sărutări.

— **Un plăieș criminal.** Plăieșul însărcinat
cu supraveghierea penitenciarului din Senitza
când se între pe poartă a fost oprit de un ture
care l-a întrebat ceva, atunci paznicul fără să zică
o vorbă l-a străpuns cu baioneta. Turcul a mu-
rit pe loc. Plăieșul tras la răspundere a mărturi-
sit că a săvârșit omorul fără să-și dea samă,
fiind zăpăcit de apariția subită a victimei.

— **Un tablou în preț de 403.500 franci.**
În New York s'a vândut un tablou de Corot,
cunoscut în Franța supt numele »Pescari la
umbră» cu 402.500 franci. Până azi nici un ta-
blou de Corot n'a ajuns suma aceasta. Tabloul
a fost pictat în 1865—70. În 1880 îl vinde M.
Durand Ruel pentru 20000 franci, și îl rescum-
pără iară pentru 60000, pe urmă-l vinde de nou
pentru suma de 110000. Acum tabloul a trecut
în mâna unui milionar și cine știe ce sumă va
smulge acesta dela vre-un alt amator ce nu va
ști ce să facă cu banii.

— **Un plăieș criminal.** Plăieșul însărcinat
cu supraveghierea penitenciarului din Senitza
când se între pe poartă a fost oprit de un ture
care l-a întrebat ceva, atunci paznicul fără să zică
o vorbă l-a străpuns cu baioneta. Turcul a mu-
rit pe loc. Plăieșul tras la răspundere a mărturi-
sit că a săvârșit omorul fără să-și dea samă,
fiind zăpăcit de apariția subită a victimei.

Pistruii, petele galbene, sgrăbunțele și ori-ce necurățanțe a feței se depăr-
tează și curățește mai bine **Crema de lapte de crin** a lui Kulka. Prețul unei
tegle 1 cor. Săpun de crin 1 cor. Pudră de crin în toate colorile 120 cor.
Preparate cosmetice de prima calitate. Expediare zilnic cu poșta. — Se pot căpăta dela
farmacia la „Vulturul negru” a lui Kulka Emil din Timișoara-Cetate Nr. telef. 645.

— **O nenorocire de tren.** Din Seghedin vine știrea că trenul accelerat trecând prin gara Szahmáz, abia ce leșise numai, a lăsat trei vagoane în urmă, rupându-se cramioanele de cari erau legate la celelalte. Locomotiva a alergat înainte, pe când cele trei vagoane s'au oprit la vre-o sută cincizeci de metri. Cauza acestui incident a fost că macazul s'a întors schimbând linia chiar pe când trenul trecuse de jumătate. Dintre pasageri n'a fost nime rănit. S'a deschis o anchetă severă. Linia a fost foarte rău stricată pe un parcurs de mai multe zeci de metri.

— **Un fals cu numele prințesei Louisa.** Câteva zile înainte de asta a fost pus în circulație pe piața din Bruxela un cambiu în valoare de 6000 de mărci, de către un anume Koch. Cambiul era iscălit de »prințesa Louisa de Sacsacoburg-Gotha« în 25 Maiu 1908. Avocatul prințesei a anunțat-o telegrafic, cerându-i instrucții. Prințesa a răspuns că nu poate fi vorba decât de un fals, căci ea în 1908 era deja divorțată și nu mai semna astfel. Probabil încă ca prințesa să fi dat pe vremuri de strămoare vr'o poliță în alb, pe care cămătarul schimbându-i datul abea acum au adus-o în circulație.

— **Bilanțul băncii Monte-Carlo.** Din Viena se telegrafiază că bilanțul casei de joc Monte-Carlo, pentru anul de gestiune încheiat cu 31 Martie, se va publica cât mai curând. În raport cu anul trecut, cel de acum va arăta un plus de 2¹/₂ milioane lei profit curat. Fiecare acționar va primi 350 lei de acție.

— **Muzeul oceanografic.** Am publicat zilele trecute știrea despre inaugurarea unui mare muzeu oceanografic în Monte-Carlo. Dăm astăzi următoarele amănunte:

Se știe că prințul de Monaco este un mare voiajor și un veritabil marinar. Pe bordul iacului său princiar compania este severă: matematicieni, mediciști, profesori, toate genurile de preocupări serioase.

Vor să se refere la o mulțime de observații, de natură geografică, de calcule pretioase de adâncimi, de colecții de plante și animale.

De mai mult de 20 ani prințul de Monaco, a reținut astfel, documente de toată natura, din cele două lumi, a căror valoare este neprețuită pentru savanți.

Acestor colecții, el a dorit să le dea un cadru demn de ele, și astfel le-a pus la dispozițiunea tuturor celor cari se interesează și cărora el le-a consacrat.

Aceste motive, l-au determinat să construiască un muzeu magnific pe stîncă Monaco, a cărui inaugurare cu o mare pompă a fost îmbrățișată de către întreaga lume științifică reprezentată cu savanți din cele două lumi, consacrand definitiv Oceanografia ca o știință oficială.

Monumentul este impozant prin el însuși. Clădit pe o stîncă cu picioarele în valurile mării, el are gravitatea unui templu și eleganța unui palat.

În galeriile sale elegante sînt depuse colecții de pești de toate mărimile, animale antediluviane gigante, ființe bizare din profunzimile mării, toate speciile de alge, plante acvatice, cochilii etc.

Muzeul mai conține o minunată bibliotecă care încheie tot ce s'a scris pînă azi despre Oceanografie.

Acest muzeu a costat peste 25 de milioane construcțiunea și amenajamentul său, dar comoara ce el conține nu se poate calcula. Toată lumea savantă este adînc recunoscătoare adîncilor sfîrșiri făcute cu atîta ardoare de principele Monaco.

Și dacă, după cum ne asigură discipulii asidui ai științei, că într-o zi ei vor putea să ne determine originea Inmei, trebuie să recunoaștem că opera principelui de Monaco, este în favoarea acestei chestiuni.

Marea, leagănul genului uman, ideia nu poate fi decît hazlie, pentru acei cari au ambițiunea de a se crede mai presus de »animalele sîrate«; dar, în timpurile noastre cu descoperiri înaintate, va fi de un rău gust de a ne arăta surprînsi deocamdată de asemănarea teoriilor pe cari se razimă acest cuvînt magic puțin neprecis azi: știință.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojdi și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj—Kolozsvar.

Gronica literară și culturală.

Serate de ale meseriașilor noștri. Joi, în 31 Martie 1910, data ședinței literare a 3-a a Reuniunii meseriașilor sibieni, a fost un nou prilej pentru a ne convinge cât de mult se lucrează și mai ales cât de mult se ține la acest așezământ cultural al nostru. Prezidentul nostru, d. Tordășianu, în cuvîntul de deschidere, făcînd mențiune despre interesul ce-l poartă Reuniunii membrii onorari ai ei, cetește scrisoarea neobositului profesor Gavriil Precup, totodată președinte al »Societății meseriașilor din Blaj«, prin care, mulțumind pentru distincția de a fi proclamat drept membru onorar al Reuniunii meseriașilor sibieni, zice:

»E drept, că o părțică din munca mea modestă în ogorul vieții publice românești o depun în serviciul clasei de mijloc. Dar acea muncă o consider mai mult ca o îndatorire, pe care trebuie s'o aibă oricare intelectual român din zilele noastre. Îndatorirea aceasta de a munci pentru clasa noastră de mijloc mi-am însușit-o, o spun fără încunjur, chiar dela D-Voastre dle president. Din momentul, când am cunoscut »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« cu organizația ei, am primit un îndemn în suflet să merg și eu pe căile indicate de D-Voastre. Și dacă am realizat ceva bun în viața meseriașilor din Blaj, aceia o avem de mulțami în mare parte Reuniunii D-voastre. Ea ni-a fost călăuză, ea ne este izvorul datător de viață, de unde primim atâtea îndrumări spre bine«.

În restul scrisorii d. Precup face mărturisirea, că distincția ce i s'a făcut, îi va lega sufleteste și mai mult de frații sibieni și că diploma, cu care a fost onorat, îi dă o nouă împințenare să se facă vrednic de recunoștință. De încheiere d. Precup »din prisosul mijloacelor modeste ale unui profesor român, trimite cor. 10 pentru fondul expoziției jubileare«.

Scrisoarea ținută în termeni atât de calzi a făcut cea mai bună impresie și a fost ascultată cu pietate și acoperită de aplauze nesfârșite.

D. N. Rosca, notarul II al Reuniunii (d. Duca d. Șteferind), sumareie ședințelor administrative, s'a intrat în însăș serata.

Un excelent cvartet dublu, de supt conducerea dibacului cleric Vas. Petrașcu, intonează cu multă vervă frumoasa compoziție »Doinitorii români«, după care a urmat poezia »La icoană« de Vlahuță, predată cu simț de practicantul tipograf Ilie Măgianu; învățacul croitor Emil Ramba a recitat binîșor o anecdotă de Speranță; învățacul pantofar Vasile Russu, ni-a cântat câteva arii și vesele și doioase cu fluierul; d-șoara Mărioara Paniliu ni a recitat tot mai bine două poezioare; sodalul croitor Dionisiu Axente a dat dovezi de multă pricepere în poezia »Noi vrem pământ« de Coșbuc. Mult a plăcut idela originală a învăț. tip. Horia Dopp de a cânta o cântare de toată jalea cu acompaniamentul învățacului pantofar V. Vusu cu fluierul. Multă înduioșare au produs militeii Mihail și Mărioara Pomian, orfanii măestrului pantofar Mihail Pomian, cu câte o poezioară drăguță, recitată cu inimă și cu multă naivitate. D-na Eugenia Tordășianu, prof., de data aceasta, recomandînd obștei spre spriginire »Biblioteca tinereului«, editată de »Asociațiune« supt îngrijirea distinsului prof. Dr. I. Borcia, ni-a cettit frumoasa bucată »Puiul«, datorită scrietorului B. ătescu-Voinești. Neintrecut a fost clericul G. Comșa în recitarea cu mult simț a poeziei »Ucișagul fără voie« de Alecsandrescu. De încheiere cvartetul dublu ni a încântat cu 2 arii de toată frumseța.

După sortarea alor 15 cărțile folositoare, d. Tordășianu, mulțumind tuturor pentru toate, învită la ședința a IV a, ce se va ține din cauză, că în ultima Joi din Aprilie, este Joia mare, nu în 28, ci în 21 Arilie n. c. »Invingătorul«.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Aradul-Nou

11 April 1910.

S'a vîndut azi:

grân 300 mm.	12.30—12.60
orz mm.	6.20— —
ovăs mm.	6.50 — —

secară mm. 7.50—

păpușoi 400 mm. 5.50—

Prețurile sînt socotite în coroane și bani.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta, 2 Aprilie

Prețul cerealelor după 100 kigr. a fost:

Orza nouă

De Timă — — — — —	28 K. 95—
Din comitatul Albei — — —	28 » 80—
De Pesta — — — — —	28 » 90—
Bănățănesc — — — — —	28 » 95—
De Bacica — — — — —	28 » 60—
Secară de calitate I. — — —	19 » 75—
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—
Ovăs de calitate I. — — —	15 » 70—
Ovăs de calitate a II. — — —	15 » 40—
Oncuruz — — — — —	14 » 80—

Posta Administrației.

Emil Bogdan, B. Comlăuș. Am primit abonament pe Quart. II 1910.
I. Bursășiu, V. Săliște. De aici mergeți

Fiitoarele mamă

află în »Emulsiunea Sclerose« medicament pe cât de eficient pe atât de recursor.

Efectul grabnic și surprinzător și încântător. Înghițirea e plăcută, ușoară.

O încercare te va convinge, că știi că efectul binefăcător are.

In caz de lăptare,

Emulsiunea Sclerose

previne tuturor slăbiilor, asigură lăptarea și face copilului față înfloritoare și mîndră.

Prețul unui flacon 2.50.

Redactor responsabil: Iuliu Glușă. »Tribuna« institut tipografic, Nichin

Medic român în Karlsbad

Dr. Enea Nicolae

Karlsbad, Haus Feigen

— vis-à-vis de Mühlbrunn

Credit pe ipotecă, pe camb

și pentru oficianți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János

Telefon nr. 376.

KRAUSZ HENRIK
 Budapest, IV, Veres Pálné-u. 40.

Trimite mașini de prima calitate SINGER pentru 80 fl. cu suveică centrifugală 40 fl., mașini de cusut centralbobin 45 fl., mașină de cusut cu 6 sertare și suveică în roată pentru 55 fl., mașini centralbobin cu suveică capitară — pentru 65 floreni.

Biciclete cu totul noi 50 fl., cu frână liberă 60 fl., de asemenea mașini industriale foarte ieftine, cu bani gata.

Vanzătorii au scadență la preț, prospecte la dorință se trimit gratuit și fr.

Serviciu conștințios.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de coarde din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.
 Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 357.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat în lucrări de bransa aceasta, cari se capătă cu prețuri ieftine de concurență.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratuit și porto franco acasă.

Caut

un comis

care se pricepe la șpețerie, cât și la manufactură perfect, să știe limba română și maghiară, pentru comuna Vermeș. Doritorii să se adreseze la d-nul **I. Carabaș, Vermeș.** (cott. Caraș-Severin).

Instalează:

LUMINAȚIE ELECTRICĂ

paraulger pentru telefon și sonerie:

Magazin de lustre, lampe, și accesorii pentru luminatul cu acetilen, gaz și cu electricitate.

Instalațiile și comenzile din provincă execută prompt și conștințios.

DIAMANT FERENCZ,
 Instalator electrotehnic
 Arad, Strada Páner-u. Nr. 2. Telefon 595.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne cîntă zina și la lumină. Cîntăreață tină 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și vezi dela 10 fl. în sus.

Onătoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soi. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mănușe și câini de soi se capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comaselor la loc în viață se garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
 Oradea-mare-Nagyvárad.

Petry Árpád — mal nahte: —
Weinstock Fülöp

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat **KODAK** în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: orologe de aur, argint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, pentru cancelarie și de Schwarzwald. — Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma Mare asortiment de sticle periscopice, obiective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă.

Noul
Atelier de frizerie.

Se înnoare a aduce la cunoștința onor. public că am deschis un atelier de frizerie, aranjat cerințelor celor mai moderne, în Arad, Luther Márton-tér nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu). Rugând binevoitorul sprijin on. public sunt

Cu deosebită stimă:
OGARASSY PÉTER
 friseur.

Primesc vopsirea părului, prețuri ieftine.

Anunțuri

primește administrația »Tribunei«, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Nou atelier de fotografiat.

Aducem la cunoștința on. public, că am deschis un nou atelier de fotografiat în Arad, pe Szabadság-tér 16, unde vom pregăti cele mai moderne fotografii cu 40% mai ieftine prețuri.

Cu toată stima:
Sztojkovits és Békés.

Nou atelier de fotografiat.

S'au ieftinit

cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4.60.
 100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4.60.
 100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jil c. 4.—.
 100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6.—.
 100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțator de cărbuni
 Arad, Eötvös-u. 3.
 Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrică, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Dacă vrei să rămâi tot tineră și frumoasă!

să folosești numai

CREMA DE ROZE, efectul căreia e surprinzător și plăcut. Asemenea efect cu alte asemenea preparate nu s'a putut ajunge. Prin urmare **CREMA DE ROZE** e cea mai excelentă pentru păstrarea fineței obrajilor și mânușilor. Prețul unui flacon 1 cor.

SAPUNUL DE ROZE, perfect și preparat din cele mai plăcute și odorose materii. Bucata 70 filleri.

PUDRA DE ROZE, foarte recomandabilă. Preparată din cele mai gingașe părți, se prinde bine și de loc nu e vătămătoare. In culori: alb, rosa și crème. Prețul 1.20 cor.

A se comanda la:
POKORNY DUȘAN,
 farmacie la **SPANTA TREIME,** în **FEHÉRTÉMPLOM.**

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1909 14 Martie.	ACTIV	1910. 6 Martie.	19 Martie
124991423	88542661 Reserva metalică Aur 91285227	129337141	129099627
1311759	36448761 " Trate Aur 37814400	1403460	1423959
51703727	Argint și diverse monete	69848285	72346671
11866400	Portofoliu Român și Străin	26807867	26661278
16763496	*) Impr. pe ef. publice 10376700	11999924	11999924
11999924	" " " " în cont cor. 16284578	14925995	14925995
15296433	Efectele Capital. Social	3134621	3134621
3187121	Efectele fondului de rezervă	5999808	5999808
5972013	" " " amortizarea imob. și material	709753	710227
704391	Imobili	397355	405204
498825	Mobilier și Mașini de Imprimerie	107599510	107613810
103944564	Cheltueli de Administrațiune	—	—
—	Deposite libere	4392103	43127659
30237084	" " & provisoriu	—	—
17880964	Conturi de valori	416084732	417448776
396358124	Conturi diverse, Sold.	12000000	12000000
	PASIV	28087792	28087792
12000000	Capital	4120826	4120826
26380304	Fond de rezervă	261309167	261151060
3863598	Fondul amort. zirii imobilelor și material	—	—
249335950	Bilete de Bancă în circulațiune	738175	815684
—	Bilete de Banca în circulațiune	107599510	107613810
833708	Profituri și pierderi	—	—
103044564	Dobânzi și beneficii diverse	2229269	3659604
—	Deposite de retras	416084732	417448776
—	" " & provisoriu		
396358124	Conturi diverse, sold		

Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%.

Kneffel Károly

Am onoare a aduce la public, că mi-am mutat

marele magazin

din palatul de pe András

Boros Béni-té

Apropiindu-se sezonul de dispoz. ția p. l. public cu că în ori-ce cantitate, trans și primește angajament pe ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face la corespondență sau prin T la firma:

Kneffel Károly

mare comerciant de

Arad, Boros Béni

(Cassa Kneffel)

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4 1/4, 4 1/2, 4 3/4 și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipes spe-sele de intabulare, convertes datorile de interese mari.

== Resolvare grabnică, serviciu prompt. ==

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichis, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Preț - o pe lângă onorar acuzatori de afaceri abili și decizi. Incredere.

Nr. Telefonului 275. — Nr. Telefon

VAS és TS

ARAD, piața Boros Béni

Iși recomandă

materialul de edific

prima calitate, atât var măslinat și cât și gips de Kőbánya. — Depozit per orice soi de țiglă, cărămida presată și turluri de trestie pentru tencuit tot felul de din ciment; ca canale, plăci, ghilime, fantani etc. etc.

Se angajază cu

parchetarea clădir

vechi și noi

pe lângă prețurile cele mai conve

... nouă engleză și franceză pentru femei.
Arad, Szabadság-tér 17.

... absolvarea cursului în Drezda, pe baza exper-
... de mai mulți ani câștigate atât în străinătate, cât
... lapesta, sub firma Wittenberger H. și Jaczkó
... am deschts o

confecție pentru dame,

... pregătesc conform gusturilor celor mai rafinate
... ai elegante toalete engleze și franceze.
... truu convngere rugăm binevoitorul sprijin al ono-
... lame.

Cu deosebită stimă:

Jaczkó József.

Peterka Lajos

... pe siasornice de turn, ang. cu contract de capit. Budapesta
Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.
— Prăvălia: V., strada Váczl nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și ga-
ranție de mai mulți ani clasornice
de turn, școli, castele și cazarmie,
primește de asemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în
persoană, budget face gratuit și trimite
porto-franco ori cui.

PRĂVĂLIE NOUĂ.

Fodor és Halász

prăvălie pentru pălării, lingerie
și modă bărbătească în

Arad, lângă magaz. Neumann M.

Mare asortiment de

pălării

engleze, italiene și din patrie.

Specialități în cravate.

Cele mai bune

mănuși și ciorapi trainici.

Betișoare de promenadă, umbrele, port-
moneuri și portfigarete elegante, etc. etc.

Trusouri pentru bărbați,
gata și la comandă.

Comande din provincie se efectuează prompt.

Prețuri fixe. — Serviciu excelent.

Telefon intra și extraurban 427.

n 58.

Cine dorește să-și procure

Telefon 58.

MIHÁLY
din peatră de nisip de var
cea cea mai bună, tare și durabilă, să ceară
explicări dela filiala din Arad a
și fabrica de țigle și stingătoare de var
din Perjámos.

celaria și fabrica în Arad, Óvár-tér.

Cu stimă:

SER MIHÁLY és Társai.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că

pentru
atelierul meu de pălării pentru dame
au sosit pălăriile după faconul cel mai nou
de Paris și Viena.

On. Doamne sunt rugate a cerceta asortimentul
meu bogat și a mă onora cu comande, asigurând
de un serviciu prompt și prețuri ieftine.

Rogând din nou binevoitorul sprijin, sunt

Cu toată stima;

Lazar C.

atelier de pălării de dame

Arad, Andrásy-tér (palatul Minoretan).

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANGOVICI ARAD,
Forray-utca Nrul 2.

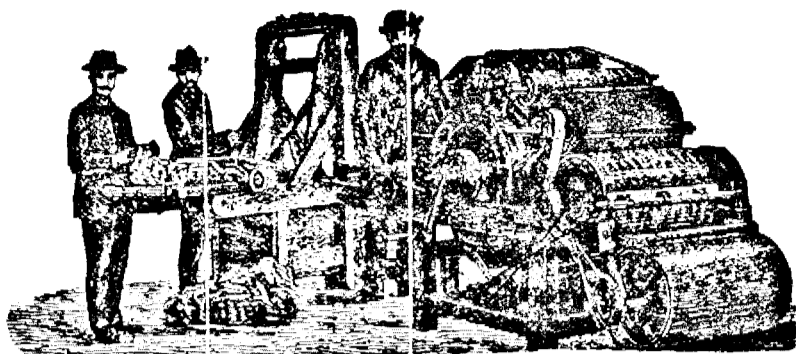
Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

ostavuri de reve-
nzi, brîuri preo-
ști, roșii, vânate și
negre. ::

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri,
cretoane, batisturi și multe alte articole
cari nu se pot toate înșira. (C) (C)

Cea mai bogată ma-
gazie în articli pen-
tru sfintele biserici
: și preoți :

Sam. Wagner, Prima turnătorie de fier Sibiană mare fabrică de mașini agricole, atelier de mori și prăvălie de fier. Nagyszeben.

Cea mai neîntrecută fabrică de mașini agricole executate cu cea mai mare precauțiune. Mașini de lână diferite mărimi. Darace de lână. Lup pentru scărmanat lână. Pină pentru abale (postavuri). — Foarte mare export în România și Orient.

Instalează:

Mori de orice mărime. Cilindri la mori pentru asortat făina.
— — — Conducte de apă, și altele etc. — — —

Efectuază:

Cele mai bune ȚEVI TURNATE pentru conducte de apă. Mare turnătorie de FIER și ALAMĂ. Foarte mare depozit în ȚEVI DE FIER de orice dimensiune. Cel mai mare asortiment în MAȘINI DE TRIERAT de orice mărime. Foarte mare asortiment de MOTOARE dela 2 cai în sus.
— — Pe lângă cea mai mare garanție. — —

Prețuri foarte reduse și condițiunile cele mai avantajoase. EXPLICĂRI și CATALOAGE la cerere gratis și franco.

Primul atelier ardelean aranjat en putere electrică
pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

Atelierul central al fabricii: **KOLOZSVÁR, D.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, stent etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

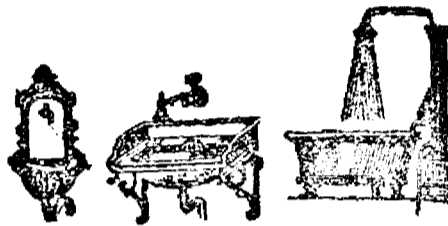
Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Fleischer gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

ATENȚIUNE.

Primesc orice lucruri de tinichigiu și de coperișelor, turnurilor, teraselor, instalări de apaduce cabinelor de baie, — latrine și canaluri, de asemenea lucrul aparținător acestui ram; imbinări de canale și curățirea lor, etc. etc.

Toate aceste lucruri se execută solid și foarte ieftin.

AVIS!

Pentru arhitecți și antreprenori e tot aici var de Vlădeni, stins și nestins, să vinde după trebuință și foarte ieftin. Cu deosebită atenție.

Max Ruck, tinichigiu, instalator și vânzător de var în Nagyszeben.

„TIMIȘIANA“

**INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
SOCIETATE PE ACȚII** Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).
Filiale în Buziaș și în Recas.

Telefon pentru centrală Numărul 510.

Telefon pentru „STANDARD“ No. 102

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. — Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea cassei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru Ungaria de sud a societății de asigurare „STANDARD“.